

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE - TURECKO

ELEKTRINA: 220 V/ 50 Hz, používajú sa dve veľkosti zástrčiek a zásuviek. Menšia zodpovedá európskemu štandardu.

BEZPEČNOSŤ: Bezpečnostná situácia je zrovnateľná s Európou. Prepadnutia sú v Turecku menej časté ako v západných krajinách. Drobná kriminalita (krádeže osobných vecí z hotelových izieb, vykrádanie áut, podvody) je v hlavných turistických oblastiach pomerne častá, vyskytujú sa aj prípady znásilnení. Rozhodne teda nie je možné odporučiť nocovanie pod šírým nebom alebo nechávanie osobných vecí na nestrážených miestach. Mimo turistických letovísk a veľkých miest je potrebné počítať s možnosťou, že samotná žena vzbudí pozornosť. Pokiaľ sa mimo týchto oblastí, najmä na vidieku, prechádza sama (alebo v doprovode inej ženy) po ulici, vystavuje sa prípadným ťažkostiam.

Pred cestou do oblasti juhovýchodného a východného Turecka doporučujeme, aby občania SR, pokiaľ sa do tejto časti krajiny rozhodnú cestovať, o svojej ceste popredu informovali ZÚ Ankara alebo GK Istanbul, vyhýbali sa cestovaniu v noci, pri prechádzaní kontrolných stanovísk armády.

SPREPITNÉ (BAKSIS): Pri platení v reštaurácii je dobré si vždy skontrolovať účet, sprepitné už môže byť zaúčtované v cene. Pokiaľ nie je, je zvykom, rovnako ako u nás, nechať čašníkovi 10% z ceny. Je zvykom dať sprepitné nosičovi hotela, ktorý pomáha s batožinou. Turci sú v tomto smere až veľmi ochotní a snažia sa pomáhať ako sa dá. Väčšinou ale očakávajú svoju odmenu. Pokiaľ si dokúpite niektorý z bohatej ponuky výletov, môže sa stať, že bude vyberané sprepitné pre vodiča.

Niektoré turecké hotely majú tiež svoj originálny systém vyberania sprepitného. V rôznych častiach hotela sú umiestnené pokladne, takže si môžete vybrať, ktorý servis chcete oceniť, napr. kuchára v reštaurácii, a pod. Je zvykom aspoň na konci pobytu nechať v každej pokladni aspoň nejakú tú korunu. Rovnako môžete nechať sprepitné a drobné pozornosti priamo na izbe v prípade, že ste boli spokojní s upratovaním.

FAJČENIE: Od roku 2008 zakazuje fajčenie v uzatvorených verejných priestoroch (skoly, nemocnice, kancelarie, obchody,...) vrátane kaviarní, barov, reštaurácií. Obmedzenia su aj v prípade niektorých otvorených priestranstvach: na stadionoch, v nemocnicných zahradach a v okolí mesit, na zastavkach, vo verejnej doprave, v taxikoch

ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ: Medzi Tureckom a SR neexistuje dohoda o bezplatnom poskytovaní zdravotnej starostlivosti, proto je nutné sa pred odchodom do krajiny pripoistiť. V prípade, že budete okolnosťami donutení vyhľadať lekára a budete akýkoľvek úkon musieť

zaplatiť v hotovosti, vždy si uschovajte doklad a po návrate postupujte podľa pokynov svojej poisťovni. Lekárne sú v Turecku otvorené od 09.00 hod. do 18.00 hodiny. Ak hľadáte lekára, odporúčame vám informovať sa na recepcii. Bez lekárskeho predpisu sa dajú v lekárňach kúpiť bežne dostupné lieky. Napriek tomu odporúčame, aby ste si bežné lieky (proti horúčke, bolestiam hlavy alebo brucha) zobrali so sebou.

NOČNÝ ŽIVOT: Nočný život sa v Turecku väčšinou odohráva v reštauráciách a baroch, vo väčších mestách a turistických strediskách sú diskotéky. V Alanyi je obľúbeným miestom promenáda a okolie prístavu so svojimi kaviarňami, barmi a obchodmi otvorenými do neskorej noci. Nie je preto v našich silách zabezpečiť v niektorých pobytových miestach, či ubytovacích zariadeniach dokonalý pokoj. Naopak, obdobie pred a po hlavnej sezóne prináša okrem výhodnejších cien aj skutočnosť, že niektoré zariadenia (bary, diskotéky a podobne) ešte, resp. už nie sú v prevádzke. Neustály rozvoj prímorských stredísk súvisí aj so stavebnými činnosťami v okolí, ktoré CK nemôžu ovplyvniť.

PODNEBIE: Turecká riviéra patrí do stredomorskej klímy. K hlavným znakom počasia patrí mierna zima, horúce leto a malý výskyt zrážok. V letných mesiacoch sa zrážky takmer nevyskytujú, je veľmi teplo a vlhkosť vzduchu je pomerne vysoká. V apríli a máji je príjemné letné počasie s občasnými dažďami. More má teplotu 18 až 20 stupňov Celzia. Horúčavy trvajú od júna do augusta. V tomto období je dôležité nezdržiavať sa na slnku príliš dlho. V septembri je teplota vody aj vzduchu príjemná. Večery sú obyčajne chladnejšie a je potrebné zvoliť vhodné oblečenie. V októbri sa častejšie vyskytujú zrážky, ale v mori sa ešte dá kúpať. Voda v bazénoch je chladnejšia.

FOTOGRAFONAIIE, FILMOVANIE: Bežne v Turecku nie je problém s fotením. Kto chce fotiť alebo filmovať ľudí na ulici, pracujúcich ľudí na poliach alebo obchodníkov, mal by sa s nimi najprv dohodnúť. Modliacich sa ľudí, vojenské budovy a archeologické náleziská je fotiť alebo filmovať prísne zakázané!

DOPRAVA: Dolmus, v našom vnímaní minibus, je najrozšírenejším dopravným prostriedkom v meste. Využíva sa hlavne na kratšie cesty. Dolmus jazdí bez cestovného poriadku a na kývnutie vám zastaví kdekoľvek. Trasa je napísaná na okne minibusu. Cena cestovného je jednotná. Cestujúci platia pri nástupe priamo šoférovi. Žlté taxíky sú k dispozícii celý deň. Cestovné si účtujú podľa taxametra. Cena je oveľa vyššia ako u nás. Pri dlhšej ceste odporúčame dohodnúť si cenu cestovného vopred. V noci sú taxíky dvakrát drahšie. Pri požičiavaní auta z autopožičovne si dávajte pozor, aby v cene prenájmu bola zahrnutá aj cena havarijného poistenia. Jazdite opatrne. Tureckí vodiči jazdia na európske pomery veľmi svojrázne. Občas nedodržiavajú pravidlá cestnej premávky. Dodržiavajte povolenú rýchlosť (v obci 50 km/h, mimo obce 90 km/h), lebo policajti ju často merajú.

ZMENÁRNE: Hotovosť si môžete zameniť v zmenárňach, ktoré sú v letnej sezóne otvorené aj cez víkend do neskorých nočných hodín. Banky sú otvorené ráno od 09.00 do 12.00 hod. alebo popoludní od 13.30 do 17.00 hod.. Peniaze si môžete zameniť aj na pošte alebo na recepcii hotela. Výmenný kurz ale nie je taký výhodný ako v zmenárňach. V obchodoch môžete platiť platobnými kartami. V hotelových rezortoch sa dá platiť eurami alebo americkými dolármi.

OBLEČENIE: V lete odporúčame šaty z ľahkých materiálov. Na dovolenku je vhodné zabezpečiť si ľahké bavlnené oblečenie, pohodlnú nízku obuv, pokrývku hlavy a slnečné okuliare s vysokým UV filtrom. Odporúčame pribaliť teplejší zvršok pre chladnejšie a veterné počasie predovšetkým v nočných hodinách, v klimatizovaných priestoroch a dopravných prostriedkoch. Vo väčšine hotelov vyššej kategórie sa kladie dôraz na primerané spoločenské oblečenie najmä počas podávania obedov a večerí (u mužov dlhé nohavice). Ženám najmä pri návšteve moslimských krajín, resp. kresťanských pamiatok neodporúčame obliekať si nápadné oblečenie s veľkým výstrihom a správať sa vyzývavo. Pri návšteve mešity treba mať zakryté plecia a kolená. V niektorých hoteloch je prípustné nosenie monokín, ale nudizmus je prísne zakázaný.

PLÁŽE: Turecko ponúka tisíce kilometrov rozmanitých pláží pri veľmi obľúbenom Stredozemnom mori. Pláže sú tu dlhé a rozsiahle. Nájdete tu piesočné pláže ako aj kamenisté, či zmiešané. Práve rozmanitosť a čisté more je veľkým lákadlom pre dovolenkárov z celej Európy, ale aj z ďalších kontinentov. Väčšina pláží je veľmi dobre udržiavaná a čistá. Zároveň tu nájdete dostatok atrakcií a služieb, ktoré dovolenkárom poskytnú dostatočný komfort a mnoho zážitkov.

Hotely väčšinou majú vlastnú pláž, ktoré nemajú vlastné pláže, sú slnečníky a ležadlá za poplatok. Výnimky sú označené pri popise hotelov. V takýchto prípadoch na pláži platia aj hostia s all inclusive pobytom. Podrobné informácie nájdete v popise každého hotela. Možno sa to nezdá, ale slnko je silné, preto nezabudnite na slnečné okuliare, pokrývku hlavy, opaľovací krém. A platí aj staré známe pravidlo, vyhýbať sa slnku okolo poludnia.

SVIATKY: **1. január** - Nový rok, **23. apríl** - Deň nezávislosti a Deň detí, **1. máj** - deň práce, **19. máj** - Deň mládeže a športu, **30. august** - Deň víťazstva - nad gréckou inváziou počas vojny o nezávislosť, **Ramadan** - 30-dňový ramadán je pre moslimov svätý mesiac. Veľký pôst pre nich znamená, že do západu slnka nemôžu jesť, fajčiť a piť alkohol. Ramadán sa končí trojdňovým Seker Bayrami. V tomto období sú hotely najviac obsadené. Počas sviatkov sa môže stať, že niektoré služby nebudú poskytované, alebo budú poskytované len čiastočne, preto vás žiadame o pochopenie, **29. október** - Deň republiky, ktorú v roku 1923 vyhlásil Mustafa Kemal Atatürk, **12-15. september** - sviatok obetovania. Moslimské sviatky sa riadia podľa lunárneho kalendára, takže dátum konania je pohyblivý.

OBCHODY: Turecko je rajom pre milovníkov nákupov. Vo všetkých turistických letoviskách nájdete krytý bazár, tzv. bedestan, so stovkami stánkov ponúkajúcich tovar najrôznejšieho charakteru. Nepristupujte však na prvú cenu, ktorú vám obchodník ponúkne. Zjednávanie je neodmysliteľnou súčasťou vášho nákupu a obchodníci dokonca považujú za urážku, pokiaľ na zjednávanie nepristúpíte. Pamätajte, že obchodníci odvíjajú svoje ceny ako podľa národnosti, tak podľa vášho vzhľadu. Máte značkové oblečenie, tak budete mať ďaleko viac nasadené ceny. Chce to skrátka pevné nervy! Nejednajte však nikdy v reštauráciách alebo hoteloch, tam už sa to naozaj nehodí.

PITNÁ VODA: Vzhľadom na odlišné klimatické podmienky Turecka nepite vodu z vodovodu. Voda tečúca z vodovodu nie je svojim zložením pre stredoeurópanov vhodná na pitie, odporúčame preto používať pitnú vodu alebo minerálku ktorú nájdete v hoteli alebo v obchodoch a každé zakúpené ovocie starostlivo umyť.